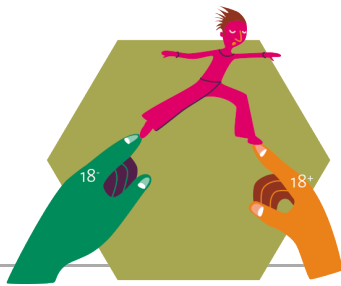

Radicale vernieuwing jeugdzorg

Ondersteund door

LOC-oproep #5: Laat leeftijdsgrenzen los

Geplaatst op 27 maart 2024

Deel 4 van 5! Mede op basis van ervaringen, en adviezen van mensen binnen de beweging Radicale vernieuwing jeugdzorg, heeft LOC Waardevolle zorg politici, beleidsmakers en jeugdzorgorganisaties opgeroepen. Lees en kijk verder

5 fundamentele oplossingen jeugdzorg: 5 Laat leeftijdsgrenzen los

Dát er problemen zijn in de jeugdzorg is duidelijk. Maar zijn er ook duidelijke oplossingen? LOC Waardevolle zorg vindt van wél. In deze serie geeft LOC Waardevolle zorg 5 fundamentele oplossingen voor de jeugdzorg en roept politici, beleidsmakers en jeugdzorgorganisaties op: ‘Luister naar jongeren, ouders en zorgmedewerkers en werk samen met hen!’ Deel 5: Laat leeftijdsgrenzen los.

Op de dag dat jongeren 18 worden, vervalt hun recht op jeugdhulp. Een slechte zaak, vindt LOC Waardevolle Zorg. ‘Ondersteuning en zorg moeten toegankelijk zijn en blijven voor álle mensen die dit nodig hebben. Verbind daar geen leeftijdsgrenzen aan.’

De Praktijk

‘Ik stond er alleen voor’

Patricia kreeg jeugdhulp, vanwege depressie en PTSS. ‘Toen ik 17 was, was de boodschap van hulpverleners aan mij altijd: “Doe het maar rustig aan, je hoeft alleen aan school te denken.” Toen ik 18 werd, veranderde dat ineens. Ik moest maar snel een baantje gaan zoeken, op mezelf gaan wonen, allerlei financiële zaken regelen. Dat bezorgde mij veel stress. Bovendien had ik het gevoel er helemaal alleen voor te staan.’

Wat is het probleem?

Geen zekerheid en continuïteit

Jongeren met jeugdhulp moeten in één nacht volwassen worden. 'Er is een harde knip tussen 17 en 18 jaar', ziet Richard., de vader van een zoon met een beperking die bijna 18 wordt. Deze 'harde knip' raakt jongeren die thuis hulp krijgen en jongeren die in een instelling wonen. Jongeren die in een instelling wonen, moeten daar weg als ze 18 zijn. Zij dienen het verder zelf maar te rooien. Ze missen hierdoor continuïteit en zekerheid in hun bestaan. En dat alleen maar, omdat ze een bepaalde leeftijd bereiken.

Vader Richard: 'Voor een goede overgang naar andere hulp zijn ouders en jongeren ervan afhankelijk dat professionals het benodigde werk hebben gedaan, vóóordat iemand 18 wordt. Maar dat hebben professionals vaak niet gedaan, vanwege de hoge werkdruk.'

Hoe dan wel?

1. Geef elke jongere recht op verlenging van hulp

In de huidige situatie is het zo dat gemeenten en zorgaanbieders verantwoordelijk zijn voor een goede overgang van jeugdzorg naar andere voorzieningen. Volgens de wetgeving is er veel mogelijk. Hulpverleners kunnen bijvoorbeeld verlengde jeugdhulp aanvragen bij de gemeente. Maar dit gaat niet vanzelf. Het is een ingewikkeld proces. In de praktijk blijkt het succes bovendien afhankelijk van de gemeente waar een jongere woont. Die gaat immers over de financiering van de jeugdzorg. En zo krijgt toch niet iedereen verlengde jeugdhulp. 'Het is net een postcodeloterij', aldus Patricia.

LOC Waardevolle zorg vindt dat het gedaan moet zijn met loterijen! Elke gemeente zou verlengde jeugdhulp moeten aanbieden. En deze hulp moet eenvoudig aan te vragen zijn.

2. Zorg dat iedereen een beroep kan doen op passende zorg

De laatste jaren is er vaak gesproken over het verschuiven van de leeftijdsgrens van 18 naar 21 jaar. LOC gaat een stap verder. Wij zeggen: laat die leeftijdsgrens helemaal los. De overheid heeft de morele plicht om alle mensen te helpen die in hun leven tegenslag hebben ervaren. Zorg en ondersteuning moeten toegankelijk zijn voor iederéén die dit nodig heeft, onafhankelijk van leeftijd.

3. Respecteer het netwerk van jongeren

Als de jeugdzorg in beeld komt, is er vooral aandacht voor het hier en nu. En weinig voor de toekomst van jongeren. Als zij uit huis worden geplaatst, gaan ze vaak wonen in een instelling in een andere gemeente. Als zij vervolgens op hun 18de de jeugdinstelling moeten verlaten, betekent dit meestal opnieuw een verhuizing, bijvoorbeeld naar een ggz-instelling in weer een andere gemeente. Deze verhuizingen maken het voor jongeren lastig om hun sociale netwerk in stand te houden. Dit moet veranderen!

Zo kan het ook: een goed voorbeeld

'Met plezier samenleven'

Het is wel degelijk mogelijk om de overgang van 17 naar 18 jaar voor jongeren te verzachten. Dat bewijst Woonleergemeenschap Het Dagelijks Bestaan in Zutphen. Ingrid Rebel van LOC vertelt dat goede

relationele contacten met de gemeente de woonleergemeenschap mogelijk maken. Jongeren vanaf 14 jaar kunnen er een dagprogramma volgen. En jongeren tussen de 18 en 27 jaar kunnen er beschermd wonen en samen koken, eten, koffiedrinken. Ze leven er het leven van alledag, samen met gezinnen, gepensioneerden en alleenstaanden. Zo vergroten ze ook meteen hun netwerk. Ingrid Rebel: 'De meeste jongeren die hier – vaak vanuit een instelling – beschermd komen wonen, zijn nog niet toe aan zelfstandig wonen. Het is zichtbaar dat ze hier met plezier waardevol samenleven. Na een paar jaar zijn ze dan wel zover om de stap naar een opstapwoning van de gemeente te maken.'

Gewenst resultaat

'Een zachte landing'

Als de leeftijdsgrenzen worden losgelaten, zouden 'jongeren een zachte landing kunnen maken', aldus vader Richard. Het resultaat is dat jongeren passende hulp kunnen (blijven) ontvangen. Hulp, die aansluit bij wat voor hen van waarde is. En hen helpt te doen wat zij belangrijk vinden in hun leven.

Aan de slag!

Zit je in de politiek en zet je je in voor betere jeugdzorg? Dan roepen wij van LOC Waardevolle zorg je op om je in te zetten voor het afschaffen van 'de harde knip'. Laat de wettelijke leeftijdsgrenzen los! Zorg ervoor dat mensen de hulp en ondersteuning kunnen krijgen die zij echt nodig hebben, onafhankelijk van hun leeftijd. LOC denkt graag mee over de stappen die gezet moeten worden om dit mogelijk te maken.

Meer informatie en inspiratie vind je hier:

Volwassen in één nacht (LOC podcast serie): [LOC Cliëntenraden](#) | [Podcast on Spotify](#)

5 fundamentele oplossingen voor de jeugdzorg

Dit is deel 5 van de serie '5 fundamentele oplossingen voor de jeugdzorg'. Hieronder lees je meer over de andere oplossingen.

1. [Laat kinderen zijn wie ze zijn](#)

Veel kinderen en jongeren voelen continu de druk om 'de beste versie van zichzelf te worden'. LOC Waardevolle zorg wil dat zij veel meer ruimte krijgen: 'Geef kinderen de vrijheid om te zijn wie ze zijn.' Oók als ze professionele hulp nodig hebben.

2. [Maak werk van \(mede\)zeggenschap](#)

Organisaties in de jeugdzorg luisteren niet goed naar de stem van kinderen, jongeren en ouders. LOC Waardevolle zorg roept hen op om de noodzaak van (mede)zeggenschap te erkennen. 'Werk samen met

de mensen om wie het echt gaat, zowel bij de uitvoering als bij het beleid.'

3. [Versterk de rechtspositie van jongeren en ouders](#)

De rechtspositie van kinderen, jongeren en ouders schiet tekort in de jeugdbescherming. Het is van groot belang om deze zo snel mogelijk te versterken, vindt LOC Waardevolle zorg. 'Betrek gezinnen actief, erken en respecteer hun rechten.'

4. [Maak werken in de jeugdzorg aantrekkelijk](#)

Er is een grote uitstroom van medewerkers uit de jeugdzorg. Dit moet snel veranderen, vindt LOC Waardevolle zorg. 'Zorg dat medewerkers hun werk met meer plezier kunnen doen.'

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Opstarten beweging & Kampvuurgesprekken](#)

Trefwoorden: [18+](#), [clientsraad/jongerenraad](#), [financiering](#), [gemeenten](#), [jongeren](#), [loc waardevolle zorg](#), [politiek en beleid](#), [uithuisplaatsing](#), [van regels naar relaties](#)